

GAZETA LWOWSKA.

Nr. 9.

21. stycznia 1848.

Piątek

Wychodzi z Dodatkiem trzy razy na tydzień: w poniedziałek, środę i piątek. Co piątek dołącza się do niej jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami wynosi: na kwartał dla odbierających w samym Lwowie 4 zr. 48 kr., na pocztę lwowskiej 5 zr. 12 kr. na wszelkich innych pocztach 5 zr. 30 kr. mon. kon. — Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle kwartalna. — Za umieszczenie w Dodatku płaci się od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) za pierwszy raz 5 kr., a za każdy następujący raz po 1 1/2 kr. mon. kon.

Przeгляд.

Wiadomości krajowe. Ze Lwowa: Mianowania. — Z Wiednia. Piekarnia parowa.
Wiadomości zagraniczne. Hajti. Zgromadzenia sesja prawodawcza.
Ameryka. Stronnictwa chwala poselstwo prezydenta.
Portugalia. Bracia Cabral w urzędzie.
Hiszpania. Slabosc Krolowej.
Anglia. List księcia Wellingtona względem obrony kraju. — Zdanie dzienników w tej mierze. — Sady w Limerick. Salomons w Szabas na zgromadzeniu. — Szkodliwosc Chloroformu.
Francja. Adres do Króla, i rozpoczęcie rozpraw. — Zamysł zwinienia wojska w Algierze. — Postępek Lamoriciera. — Postanowienie rządu względem Abd-el-Kadera.
Szwajcaria. Otworzenie sejmu. — Żaloba Mnichów z St. Bernard.
Państwo Papięskie. Program urzadzania rady ministerialnej.
Prusy. Wola królewska względem napisów po domach, karczmach i t. d. — Towarzystwo oszczednicze.
Królestwo Polskie. Postanowienia względem dzieci żołnierskich. — Instytut szlachecki.
Szwecja i Norwegia. Niewolnictwo zniesione w St. Barthelemy.
Nowiny.
Zwiznienie cła dla handlu między Austrią, Polską i Rosią.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

C. k. galicyjski krajowy rząd nadał opróżnioną u siebie posadę kancelisty Adolfowi

Sedlaczek akcesji ekspedytury gubernialnej, a opróżnioną przezto posadę akcesjisty, praktykantowi teje ekspedytury Ferdynandowi Schwabe.
We Lwowie dnia 7. stycznia 1848.

C. k. galicyjski krajowy rząd nadał opróżnioną u siebie posadę gubernialnego registranta, kolomyjskiemu obwodowemu registrantowi Józefowi Schmidt, a opróżnioną posadę cyrkulowego registranta w Jasle, akcesji gubernialnej registratury Leonhardowi Schmach, nakoniec opróżnioną przez tę promocję posadę akcesjisty registratury gubernialnej, praktykantowi gubernialnej registratury Leonowi Zahajkiewiczowi.
We Lwowie dnia 7. stycznia 1848.

— Z Wiednia. —

— D. 5. stycznia. Nowa wiedeńska parowa piekarnia, którą 21. z. m. otworzono, wydała bardzo pomyslnie skutki, wszacy chwala korzystną budowę pieca, doskonałość pieczywa i dobrą przy niej manipulację. Piekarnia ta wypieka codzień w dwóch piecach, oprócz znacznej liczby delikatniejszego pieczywa, jeszcze 9600 bochenków chleba po funcie i pół dwunasta łutów wagi. Na pierwszą próbę upieczono 172 bochenków po funcie 1 1/2 łutów, 300 tak zwanych cesarskich bulek (Kaisersemmeln) po 4 łuty i 80 bochenków z pszennej mąki po jednym funcie wagi. Towarzystwo wzajemnej pomocy obmysliło środki, by z tej parowej piekarni ustanowiono półosmo-grajcarową wagę i sprzedawać po sześć i pół grajcara w. w.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Hajti.

W Port-au-Prince otwarto 25. listopada z. r. nadzwyczajną sesję prawodawczą, i przedstawiono jej ostatni traktat z Francją względem wynagrodzenia strat francuzkim osadnikom na St. Domingo.

Ameryka północna.

Z Havre 5. stycznia. Statek przewozowy Zurich przywiózł nam wiadomości z Nowego Jorku do 18., a z Meksyku do 2. grudnia. Wszystkie stronnictwa chwala poselstwo prezyden Polka, z skromności i umiarkowania. Szczególnie wystawiają opis stanów finansów jako arcydzieło jasności w przedstawieniu rzeczy. Mówcą przy kongresie obranym został Winthorp z partii Whigów głosem stu dziesięciu, przeciw stu dziewięciu. Naskładano już pełno różnych propozycji względem zajęcia Meksyku, i jeszcze na więcej czekają nim się rozprawy rozpoczną. Z Meksyku jednak mało co nowego. Kongres Meksykański przeniósł się do Morelin, i mianował czterech komisarzy, panów Conto, Cuevas, Aristain i Reimon, by z panem Triest konferowali. Tymczasem p. Triest odjęto pełnomocnictwo, więc jeśli na serio, tedy trzeba będzie meksykańskim komisarzom jechać do Washingtonu. Przy Vera-Cruz panowały okropne burze. Wojeuny statek amerykański Buchanan rozbił się przy wyspie Labes, i podobnych wieści wiele zewsząd nam donoszą.

Portugalia.

Z Londynu d. 6. stycznia. Portugalaska poczta z 31. grudnia donosi, że Królowa przywróciła braciom Cabral miejsce w tajnej radzie i spodziewają się że José zostanie ambasadorem do Brazylii, a Costa do Berlina, jednak na krótki czas, i obydwa wrócą do ministerium.

Hiszpania.

Z Madrytu d. 4. stycznia. Że nie bardzo pomyslnie zdrowie Królowej Izabelli już o tem donosiłem panu. Niedawno dowiedziano się, że nerwy jej podlegają kurczom, ale że o tem nikt nie z dworzan mówić nie chciał. Ale przed kilku dniami znowu się wieść rozeszła, żeomal nie uległa Królowa gwałtowniejszym napadom kurczu. Ale ministrowie i to tam zaciszyl, a jednak pewna że 31. grudnia Królowa nagle dostała zawrotu głowy, padła sama i z damą przyboczną która ratować

chciała. Dopiero we dwie godzin ledwo ją doktorowie do zmysłów przywołali; po czém wszystkiem Królowa, wbrew wszelkiej perswazii, na teatr sobie pojechała. Za powrotem znowu dostała słabości. Podczas gdyśmy nazajutrz urzędowy artykuł zwykły w *Gazeta* czytali: „Królowa Jejmość w najlepszym zdrowiu“ — Francuzki ambasador p. Mon odbywał długą obradę u Królowej Krystyny, a po konferencji wyprawili gońca, i telegraficzną depeszę do Paryża.

Doktorowie Królowej mieli zeznać, że Pani ich nie wytrzyma ponowionych napadów kurczu, wieść ta sama zatrwaza stronnictwa patrząc na przyszłość. Dziennik progresistów *el Eco de Comercio* rozpamiętywa w artykule „gróżne niebezpieczeństwo“ co to będzie, gdyby nagle przyszło bezkrólewie, i zapowiada że rząd angielski wszelkich sposobów użyje, by się nie dać przeszczepić orleańskiej dynastii na tronu hiszpański. I mówi, ten *Eco*: w Londynie jest tam ktoś, — znakomita osoba urodzona u podnóżka tronu hiszpańskiego, synem pretendenta, który siedm lat o koronę walczył z Izabelą; owoż ona osoba, wyobraża zasadę wiekami panującą i uroszczenia, odziedziczyła jeneratów, stronnictwo ojca swego, i stać się może sztandarem Anglikom, przeciw zamiarom do tronu dynastii orleańskiej. . . . Pewna, i wszyscy Hiszpanie nawet i umiarkowani są tego pewni, że jeźliby przyszło do tego o. czém wspomnieliśmy, wtedy jednej chwili, razem stanęliby w Hiszpanii i Montpensier i Montemolin. Masz tedy wojnę.

Wielka Brytania.

Po raz pierwszy ogłoszono teraz w zupełności, często w dziennikach wspomniany list księcia Wellingtona o obronie kraju. Pisał go książę 9. stycznia 1847 do Sir Johna Bourgoyne. Książę wyraża się w nim, że już dawno zwrócił swą uwagę na tę odmianę, jaką para sprawiła w przedsiębiorstwach floty. Nieprzyjaciel może teraz nagle uderzyć na każde przystępne wybrzeże w Anglii. Nieraz rozpoznawał owe ku Francji wybrzeża North-Foreland aż ku Portsmouth i przekonał się, że nie ma tam ani jednego punktu, wyjąwszy obok Dewer-Castle pod zasłoną dział twierdzy gdzieby nie mógł wylądować nieprzyjaciel, a o milę nie znalazł drogi w głąb kraju. Chyba że francuzkie wojsko zmieniło się teraz zupełnie, by nie miało przynajmniej czterdziestu oficerów przy jenerałnym sztabie coby umieli 40,000 ludzi i z łatwością na okręt wsadzić, z nimi wylądować i zręcznie ku Londynowi

podstąpić. Jedyłą przeszkodą w tej wyprawie byłoby dostateczne angielskie wojsko. Ależ skąd je wziąć? stojące wojsko Wielkiej Brytanii i Irlandii niewystarcza obecnie nawet do obsadzenia twierdz powznoszonych jedynie na obronę dockyardów i zbrojowni, ale nie kraju. Nie zebrać i pięciu tysięcy ludzi bez zwinienia straży na zamku królowej. Rozprawiają wiele o odwadze Anglików; ale bez wprawy i wojennego porządku, niewiele dokażą naprzeciw regularnemu wojsku. Wzywał szczerze rozmaite gałęzie administracji, by pozaprowadzały landwerów (*militia*), na stopę wojenną; wtedy możnaby każdego czasu wezwać pod broń 150,000 ludzi. Jeżeli oprócz tego zezwoli parlament 400,000 funtów sztr. rocznie na wojsko, tedy on chociaż stary, gotów jeszcze podjąć się obrony Anglii. Prawda, iż wolałby mieć regularne wojsko; ale wie, że tego nie otrzyma. Nadmienia także o tem, że od czasu pożaru w Towerze niedostatecznie dotąd zaopatrzone zbrojownie i poglądając w przeszłość okazuje, jakie straty poniosłaby Anglia przez podobój francuzki. Ponowionoby między innymi nawet dawne żądania, a kto wie? możeby kazano sobie wynagrodzić za zburzony w roku 1793 Tulon, i trudno, aby Anglii pozostawiono dawne granice. Oderwanoby od Anglii normalskie wyspy. Wkrótce będę miał lat 77, tak kończy książkę, którem spędził z honorem. Spodziewam się, że Wszechmocny zachowa mnie bym był widzem tej katastrofy, której nie zaklnę nie mogąc do obrony zamówionych współczesnych! — Ten list księcia wydał dziennik w *Morning-Chronicle*.

* Z Londynu 6. stycznia. Zdania księcia Wellingtona względem obrony kraju wywołały przeciwnika w dzienniku *Times*; przestrzega Anglię by się nie podawała próżnym strachom, a tem samem przyczyniała do nakładu nowych ciężarów na kraj. — Podobnie i *Standard* przemawia, dodając iż niepodobna nie wiedzieć w Anglii, gdyby się Francji podobało przygotować wyprawę jaką na nas 15 do 20,000 ludzi, a wtedy byłoby to niedbalstwem najwinniejszem, gdyby nie użyto w porę marynarki, którą bezsprzecznie Anglia wszystkie kraje przewyższa. Z tem wszystkim przynajnie, żeby się godziło poniekąd usłuchać rady książęcia.

* Specjalne sądy asysów w Limerik wydały już dnia 5. pierwszy wyrok śmierci na młodego człowieka mającego lat 26, który z zimną krwią zastrzelił jednego z swych sąsiadów dla tego, że ten przed dwoma laty wziął w dzierzawę grunt, niegdyś w dzierzawie ojca jego. Na podobnych pobudkach oparte są pra-

wie wszystkie sprawy przed sądami asysów. Co do stanu kraju w ogóle, najświeższe wiadomości z Dublinu donoszą jeszcze ciągle o gwałtach i rozruchach po wielu miejscach. Sir Charles Coote bardzo znakomity właściciel dóbr i były członek parlamentu z Queens-County, otrzymał kilka razy groźne listy, postanowił i groźb uniknąć i kraj opuścić. Słychać iż zamysła do Włoch odjechać; bez wątpienia pójdą także drudzy, za jego przykładem i nie bez słusznych powodów pomnożą listę absentystów, którzy z swego kraju wywożą pieniądze.

* Z Londynu 5. stycznia. P. Salomons nowy żydowski Alderman w Londynie przybył przeszłej Soboty na zgromadzenie parafialne w Marylebone dowodząc tem oczwieszcie przeciw p. Sibthorp, że prawo Mojżeszowe nie wzbrania podobnego uczestnictwa w dzień Szabasu: wtedy, gdy nie chodzi o korzyść osobistą ale o dobro powszechne.

* Dublińska *Medic-Press* donosi o szkodliwych skutkach Chloroformu. Raport p. Szapleton towarzystwu chirurgicznemu w Irlandii, względem użycia chloroformu w Szpitalu Jervis-strel. Człowiek któregośmy uspił, przebudził się po kilku minutach, i zapewniał że czuł wszystko co się około niego działo, a chociaż zdawał się być całę nieprzytomny czuł jednak że go szczypano; ale władzy był pozbawiony stawienia oporu, ani okazania tego co czuje. Pewny urzędnik przy szpitalu próbował na sobie dwa czy trzy razy, i czuł się bardzo przy sposobionym do radości, dziś znowu spróbował i we dwie minuty zasnął. Wkrótce porwał go śmiech hysteryczny, potem kurcz gwałtowny że go kilka osób w łóżku gwałtem trzymać musiało. Nastąpiło potem odrętwienie, zimny oddech i kolki. Dwie godziny trwał ten stan okropny, potem zasnął. W ciągu działania chloroformu straciły muszkuły były ruch zwyczajny.

Francia.

Izba Parów. Posiedzenie z 10. stycznia. Dziś w odpowiedzi na mowę od tronu odczytał baron de Barante następujący wniosek adresu:

»Sire! Izba parów łączy się z Waszą król. Mością w podziękowaniu opatrności. Obfite zbiory położyły tamę nędzy i cierpieniom, jakimi drożyzna ubogie i pracujące klasy dotknęła. Odważna ich cierpliwość i wzajemność czynności, która im zewsząd szła w pomoc, są zaszczytem naszej ojczyzny. W żadnej innej epoce nie przyczyniły się, spokojność ludu i wolność handlu tak mocno do zmniejszenia nieszczęść z niedostatku. Francuzki handel u-miał zwykłą swą roztropnością zachować się od

skutków tego przesilonia. Spadanie cen żywności pomnoży inne gałęzie konsumpcyjne, dobre mienie będzie się wzmacniać nieprzerwanie; narodowa pomyślność powraca znowu. Przywrócić równowagę między wydatkiem a dochodami jest jedną z pierwszych powinności prawodawczego ciała. Chętnie oddajemy się nadziei, że ta powinność będzie wypełniona. Jeżeli zmniejszenie podatku od soli i listowej opłaty zgadza się z dobrym stanem finansów, rozpoznamy z uwagą wniosek, urządzający ich warunki. Kompletna i prawdziwa równowaga nastąpi aż w ten czas w naszych finansach, gdy przewyżką dochodów będą się mogły opłacić nadzwyczajne wydatki. Pomimo to ważna jest ukończyć rozpoczęte już przedsięwzięcia; przeznaczone do ułatwienia komunikacji posłużą do wzrostu narodowego bogactwa. Przyszłość odniesie z nich korzyści; słuszną, aby się do tego przyczyniły, i publicznego kredytu należałoby wezwać pomocy już od obecnej chwili. Zajmiemy się znowu roztrząsaniem pożytecznych wniosków do ustawy, które z rozkazu Waszej król. Mości pod obrady nasze przedłożono, i z gorliwością przyjmujemy nowe propozycje, których zamiarem polepszyć położenie i moralne zwyczaje ludów. Sądźmy z Waszą król. Mością, że pokój świata jest zabezpieczony. Wszystkim on rządowi jest i wszystkim ludom konieczny. Ta powszechna potrzeba jest rękojmią dobrego porozumienia między państwami. Nasze życzenia będą towarzyszyć postępowi, których każdy naród w właściwym sobie i niepodległym działaniu dokona. Te postępy tem bardziej się zabezpieczą, gdy się skutecznieją w porozumieniu między rządami i ludami, i bez naruszenia wzajemnych narodom stosunków. Przez wewnętrzne rozterki zaburzony był pokój kantonów szwajcarskich, tych dawnych i wiernych przyjaciół Francji. Ubolewać należy, że życzliwe pośrednictwo nieprzeszkodziło domowej wojnie. Życzymy, by nie zostawiła nieszczęsnych śladów, i by prawa wszystkich poważano. Szwajcarska federacja uznana, że stanowisko, które jej na mocy dawnych historycznych podań zabezpieczyły traktaty, jest podstawą jej spokojności i rękojmią bezpieczeństwa państwu sąsiadnym. Poczytujemy sobie za szczęście słysząc, że już mogą się urzeczywistnić tylekroć zawiedzione nadzieje przywrócenia handlowych stosunków z rzeczą pospolitą Laplata. Sire! Nasi książęta, Twoi ukochani synowie ożywiają naszą gorliwość patriotyczną, że pod kierunkiem Twego rządu pełnią powinności sług państwa. Objęcie rządu nowego jeneralnego gubernatora Algierii, odznaczyło szczęśliwe zdarzenie. Przygotowała je wojna

dzielnie prowadzoną pod wodzą jego świętego poprzednika, waleczna wytrwałość naszej armii i przezorna mądrość jaką zachowywano w naszych stosunkach do państwa Marokańskiego. Niemniej świetne dzieło czeka Twego godnego syna. Wzmocnić naszą osadę w Afryce, popierać jej rozwijanie, z spokojną wytrwałością czuwać nad wewnętrznym jej bezpieczeństwem i zabezpieczyć jej sprawiedliwą i porządną administrację, oto dobrodziejstwa, których się kolonia i kraj ojczysty spodziewają po mądrości, statku i przezorności, których dał już dowody. Wrzaskliwe obwieszczenia, w których się przebiły niedokładne wyobrażenia reformy i postępu, namiętności nieprzyjazne naszej monarchicznej konstytucji, zdania obalające socjalny porządek i haniebne wspomnienia, obudziły w umysłach bardziej obawę niż zamieszanie. Rząd musiał zwrócić za nie swoją uwagę. Przekonaliśmy, że podobne podżegania w wolnomyślnym rządzie cierpiane, przeciw porządkowi publicznemu nie mają mocy. Tak, Sire, jedność wielkich władz państwa, dzielność ustaw i rozum pospolity już są dostateczne by utrzymać spokojność kraju, opamiętać obłąkane umysły i roztrwonić nierozsądne nadzieje. Siedmnaście lat, w ciągu których droga nasza ojczyzna używała porządku i wolności, są czemś innem, jak obrotem jedynie naszych rewolucji. Ten przeciąg czasu rozpoczyna trwałą erę, i przekaże potomnym pokoleniom w puściznie statek konstytucji, dobrodziejstwa Twego rządu i sławę imienia Twego. Sire, oby ta myśl, że żyjesz dla Francji utrzymała siły Twoje i odwagę i ukoiliła boleści, które Cię w najdroższych uczuciach dotknęły!

Poczem zaraz rozpoczęto obrady nad tym wnioskiem, dzisiejszy tok ich był następujący: Hrabia d'Alton Shee, pierwszy z porządku mówca przeciw sprawie adresu, ganił teraźniejszego gabinetu politykę ościenną. Panowała zawsze między Francją a Anglią, rzekł, odraza i duch przeciwnej dążności. Ta odraza powiodła lorda Palmerstona, ku drodze wolności, podczas gdy francuzki rząd mnóstwem przyzwoleń uganiał się za oklaskiem rządów absolutnych. Raz tylko jeden podczas zatargów Portugalskich występowała Francja w porozumieniu z Anglią, ale właśnie dla tego porozumienia, przytłumiono, jak się mówca wyraził, najświętszą rewolucją w świecie. — Potem mówca przetrząsał historycznie kwestię szwajcarską, oświadczył się przeciw wyrokowi sejmu na wypędzenie z kantonów jezuitów, których dawniej dobrowolnie do siebie przywołano. Prawił potem o nieinterwencji papieskiej w kwestii jezuitów,

ła, wszędzie słynie góra ś. Bernarda. Wspinałomyślnie dusze wszelkich narodów poczytywały sobie za powinność i miały sobie za chlubę przyczynić się do utrzymania i rozszerzenia gościnnego klasztoru tego. Aż w naszych czasach dotknęły zakład ten nieszczęścia może i nie do uleczenia nawet. Rewolucyjny rząd tymczasowy Walizejski nałożył kontrybucję 120,000 franków, przezco ten klasztor nie mógł już dopełniać dzieła swego jak był powinien. Ten sam rząd kazał obsadzić klasztor dnia 15. grudnia 1847 zbrojną siłą; żołnierze byli Waldenczycy w większej części, i zachowywali się przyzwoicie. Ale w orszaku tego wojska przybyło czterech kantonalnych komisarzy, pp. Antoni Dufay, de Monthey, Emmanuel Jaris z Orsieres, adwokat Tavernier, sędzia z Bourg-de-Martigny, i notariusz Michellod, z tego samego miejsca. Ci panowie mieli zlecenie spisać dokładny z szczegółami inwentarz całego ruchomego i nieruchomego majątku, jaki posiada klasztor tak w Wallizei jak i gdzie indziej. Przełożeni oddalili się z klasztoru, dlatego sami tylko młodzi zakonnicy mieli konferować z komisarzami. Niechcieli być obecni ich czynnościom, i protestowali ustnie i pisemnie jak najsiłniej przeciw temu niesprawiedliwemu rozkazowi. Panowie Tavernier i Michellod zmieszani tym niespodzianym oporem młodych mnichów nie wiedząc co począć, i nieśmiając brać na siebie tak haniebną odpowiedzialności, odjechali d. 16. po nowe instrukcie. — Dnia 18. o drugiej z północy przybyli na górę ś. Bernarda dwaj federacyjni komisarze, pp. Delarageaz z Waadt i Frey z Bazylei. Pan Druey nadkomisarz, i pan Franchini z Tesinu, którzy niechcieli przybyć na górę, pozostali w Bourg-Saint-Pierre, o trzy mile od klasztoru. Niebawem po swem przybyciu oświadczył pan Delarageaz zebranym mnichom zamiar poruczonego mu poselstwa. Mówił ale niejasno. Widać było jednak, że cała jego mowa zmierzała do przymuszenia mnichów, aby przy spisaniu inwentarza zeznali, jakie rzeczy wywieziono i przechowano, grożąc, że je kosztem klasztoru nazad sprowadzić każe. A więc zdaniem tych panów majątek religijnych korporacji należy do federacji; mniisi są tylko administratorami, nie mają nawet prawa użytku, są szafarzami tylko. Mniisi niezachwiani odwoływali się jednomyślnie na założoną przez ich braci protestację u rządu i u deputowanych kantonalnych. Poczem pan Delarageaz rozkazał panu Dufay wezwać po trzykroć mnichów sądownie, ażeby drzwi otworzyli, zeznali majątek klasztoru, i podpisali

wykonany sądownie inwentarz, z tym dodatkiem, że jeżeli się wzbraniać będą, tedy się użyje przemocy. Musiano nawet przystąpić do tego kroku. Toporami odbito zamki, których niemożna było wytrychem odemknąć, bo federacyjni komisarze przywieśli z sobą i słusarzy z wytrychami. Tęgo haniebnego środka użyto już wprzód w pewnym domu, do klasztoru w Martigny należącego, a dokąd odesła się księży znękanym ostrem powietrzem na górę ś. Bernarda, i starców, którzy po licznych trudach odpoczynku potrzebują. I ów przytułek chorym i starcom doznał takiego samego napadu, jak góra ś. Bernarda; wkroczyła zbrojna siła; spisano aż w najdrobniejsze szczegóły inwentarz. Przemocą odemknął słusarz pokoje przeora kongregacji. Na wielkiej górze ś. Bernarda chwyтали komisarze wszystkie klucze, gdzie jakie zastali; u bram i pod oknami klasztoru porozstawiali strażę z nabita bronią, a rozkazem dawania ognia na wszystkich księży i innych ludzi, którzyby się ważyli wynosić rzeczy należące do zakładu. Tak dalece posunęli ostrożność, iż przy odejściu kieszienie przetrząsają podróżnym. Prześladowanie to idzie z najniegodziwszym szysterstwem. Rządowi komisarze nie wstydzą się przymawiać mnichom, że ich się nie wygania, ani im przeszkadza w pełnieniu gościnności, a jednak niszczą zakład kontrybucją i liwerunkami naturalistów; a mnichom życie zatrująją.

»Ogłaszamy publicznie akta te spoliacji, by Europa poznała i oceniła tych ludzi, którzy dziś w Wallizei panują. — Przeor z wielkiej góry ś. Bernarda i z Simplon F. Benjamin Filliez.«

Państwo Papięzkie.

Diario di Roma z 31. grudnia daje program całego urządzenia rady ministerialnej. (*Consiglio dei Ministri*) Program ten zawiera 7 rozdziałów i 98 artykułów, a radę składa dziewięć departamentów (w gazecie naszej Nr. 7) każdemu departamentowi wypisane są jak najokoliczniej wszelkie czynności w 39 artykułach. Interesowniejsze tu wymieniamy. Ministerium spraw wewnętrznych czuwa nad urzędowym dziennikiem Rzymu, i cenzurą dziennikarstwa periodycznego. — Do zwiadu ministerium finansów należy administracja skarbowych fabryk, dóbr państwa i fiskalnych, górnictwa i budowy publicznej. Jemu podlega skarbiec *Monte di Pietà* i mennica. Do niego należą cła, stemple, hypoteki, podatki, długi państwa i fundusze umorzenia, wydziały loterii, poczty. — Mi-

nisterium policji oprócz zwyczajnych poleceń, wypracuwuje statystykę ludności, i ma podejrzałych w dozorze. Sankcja ważniejszych spraw państwa nie nastąpi, póki w radzie ministerialnej nie przejdą.

Do ważniejszych zaś spraw należą: Sprawy z narady konsulty państwa wypływające; sprawy względem zasady państwa; powszechne rozporządzenia policji; spory między departamentami ministerialnymi; rekursa przeciw ministrom z osobna; mianowania wysokich urzędników; zresztą wszystko co sam Monarcha poleci. — Zwyczajne posiedzenia odbywają się co tydzień; a nadzwyczajne w potrzebie albo za rozkazem Monarchy w obec i innych zaproszonych osób. Większość głosów rozstrzyga; w przypadku podzielonych głosów prezes przeważy. W ręku sekretarza protokół; Ojcu Ś. idzie kopia. Narady odbywają się w odosobnieniu tajemnie, a wyroki bez sankcji monarchicznej nieważne.

Prusy.

Z prowincji Nadreńskich 1. stycznia. »Nie podobały się Majestatowi Króla w podróży po prowincjach nadreńskich napisy w języku francuzkim po fabrykach, oberzach, rzemieślniczych zakładach i t. d. Takie oznaczenia uposledzające powagę języka krajowego nie powinny trwać dłużej, i nie wolno ich więcej, a szczególnie wyrazu *Logement* używać, bo taka wola królewska; przytem powymazywać wszystkie napisy dyalektem szwabskim. Zawiadania się przeto właścicieli zakładów rzemieślniczych, by z końcem roku mieli tylko napisy niemieckie; bo potem nastąpi rewizja, a przestępca ulegnie karze sądu policyjnego.« W grudniu 1847. — Król. Dyrekcja policji.

* Towarzystwo oszczędnicze pana Lidtke w Berlinie zaleca się przed wszelkiem innym towarzystwem dobroczynności. Kto chce, wnosi tygodniowo 2½, 5, 7½, 10, 12½, albo 15 groszy, w czasie letniej pory. Wydział z znakomych osób, ale nienależących do składek, obraca całkowitą sumę wniesioną na zakupienie zapasów drzewa, torfu, kartofli, i czego biednym potrzeba. A kupując masami, oszczędza się bardzo wiele w procentach, co potem zimową porą idzie na korzyść uczestników stowarzyszonych. Z rachunków wydanych widzimy, że towarzystwo kupując masami, oszczędziło w roku 1845 — 2485 talarów 5 groszy i 6 feników na tem, co drobiazgiem kupując wydać by trzeba było: 4485 talarów, 6 groszy i 6 feników. Oszczędzono zatem niemal 126% od-

setków. Więc odbierał każdy zimową porą, drugie tyle przeazło, co latem włożył.

Moralny wpływ tego towarzystwa oszczędniczego jest wielki. Jałmużna poniekąd zawsze boleśną, często szkodliwą. Jałmużnicza dobroć publiczna, oswaja ludzi z urojonem prawnem, żywienia się kosztem drugich. Sypanie jałmużn samo, nie złagodzi ubóstwa, jeżeli nie podniesiemy przytem uczucia szlachetności i moralnego stanu wyrobniczej klasy. Ale uczucie to tem tylko się podniesie, kiedy wyrobnik sam na siebie pracować będzie. — Przejęci doświadczeniem, które p. Lidtke stworzył, już pozawiazywali szlachetni obywatele podobne towarzystwa oszczędnicze w Lipsku, Dreźnie, Hanowerze, Hamburgu, i w wielu innych miastach.

Królestwo Polskie.

Biuro Warszawskiego Ober-policmajstra. — Rada wojenna rozpoznawszy przedstawienie departamentu osad wojskowych, w przedmiocie przeznaczenia pod zarząd wojskowy dzieci dymisjonowanych żołnierzy, rodem z Królestwa Polskiego będących, którzy obrali zamieszkanie w Królestwie, oraz względem prolongowania terminu do ściągania kar w temże Królestwie, za niezaliczenie w czasie właściwym do kantonistów dzieci żołnierskich w Królestwie zamieszkałych, zgodnie z wnioskiem ogólnego zgromadzenia tego departamentu uchwaliła: 1) wszystkich synów zrodzonych z niższych stopni, rodem z Królestwa Polskiego będących i w temże Królestwie znajdujących się, którzy, jako do księgi ludności Królestwa zapisani winności zaciągowej zarówno z innymi spisowemi ulegają, za dzieci żołnierskie nie uważać i do kantonistów nie zaliczać. 2) Uwolnić w Królestwie Polskiem przez lat dwa właścicieli od kar, ustanowionych przepisami za niezaliczenie dzieci żołnierskich w czasie właściwym do kantonistów, a to dla obeszania się w ciągu tego czasu z przepisami i prawami o dzieciach żołnierskich. — Powyższą uchwałę rady wojennej Jego C. R. Mość w dniu 15. lipca 1846 roku zatwierdził raczył z następującem uzupełnieniem: a) jeżeli niższe stopnie rodem z Królestwa Polskiego, po wzięciu dymisji, pozostaną na zamieszkanu w cesarstwie, dzieci ich podlegać będą przepisom o wojskowych w cesarstwie obowiązującym; b) jeżeliby zaś wspomnieni wojskowi niższych stopni do Królestwa Polskiego powrócili i tu na mieszkaniu pozostali, wówczas dzieci ich podlegać będą przepisom o wojskowych niższych stopniach, w Królestwie obowiązującym.

* Z Warszawy. Za najwyższem Jego C. Mości zezwoleniem, ma być otwary w Warszawie Instytut szlachecki. Do tego zakładu przyjmowani będą: synowie dziedzicznej i osobistej szlachty, chociażby dowody ich rodowości nie były ostatecznie zatwierdzone przez Heroldię, wszystkich urzędników w ogólności, obrońców przy sądach i notariuszów, duchownych, właścicieli znaczniejszych dóbr nieruchomych, tudzież znaczniejszych zakładów przemysłowych, bankierów i kupców, używających tak nazwanego prawa remisowego. Dzieci wyznań niechrześcijańskich nie przyjmują się do instytutu.

Celem tego zakładu jest: dostarczyć rodzicom, niemającym możności czuwać osobiście nad wychowaniem swoich dzieci, środków pewnych do odpowiedniego ich ukształcenia i przygotowania ku wejściu do uniwersytetu lub innych wyższych zakładów naukowych Cesarstwa, albo też do służby rządowej.

W instytucie ma być utrzymywanych 200cie pensionarzy.

Kurs nauk odpowiadać będzie wyżej wskazanemu celowi i składać się, podobnie jak w Instytutach szlacheckich w Cesarstwie, z klas VII. Dla każdej klasy przeznaczona się rok jeden.

Uczniom, którzy z korzyścią ukończą całkowity kurs nauk w Instytucie i sprawować się będą z zaletą, mogą być wyjednanie prerogatywy, jakich używają Instytut szlacheckie w Cesarstwie.

Szwecja i Norwegia.

Stokholm dnia 4. stycznia. Dnia 9. Października ogłosił gubernator wyspy St. Barthelemy w imieniu króla zniesienie niewoli na wieczne czasy, co spowodowało uwolnionych murzynów do wynurzenia osobnym adresem swych dzięków królowi i stanom Szwedzkim.

NOWINY.

Z korespondencji prywatnej z Wiednia 13. stycznia. Przesyłam Ci w kopii list z łaską Monarchy dla Wuka:

»Na prośbę W Pana z dnia 20. listopada 1847 Jego C. R. Mość raczył łaskawie przyjąć ofiarowane dzieła W Pana w serbskim języku, i kazać załączyć do prywatnego zbioru ksiąg swoich. — Przytem Jego C. R. Mość uznając gorliwość i siłę literackich od tyłu lat prac W Pana, przez co nie tylko literaturę zubożyłeś, aleś

się przyczynił do powszechnego wykształcenia ludu Bułgarskiego i erbskiego, a tem samem i zasłużył się znacznej części austriackich poddanych plemienia tego. — raczył przeznaczyć W Panu w darze tu załączony pierścień brylantowy z cyfrą Jego C. R. Mości, co maie szczególniejszą przyjemność sprawia, gdy dar ten z rozkazu Jego C. R. Mości W Panu przesyłam.

W mu Jego Mość Panu Wuk Stefanowiczowi Karadziej, autorowi dzieł Serbskich. — Z urzędu dnia 11. stycznia 1847.

Podpisano: D i t r i c h s t e i n .^a

Znany literackiemu światu Wuk Stefanowicz Karadziej, rodem z Hercegowiny, jeszcze w młodzińczym wieku przedsięwziął wskrzęcić zaschręple uczucie rodu swego pod jarzmem tureckiem. Z prostotą serca ruszył w świat szukać sprężyn żywotnych ludu, i w prostocie serca znalazł je; a wdzięczna ojczyzna ziem Ilirskich od Adryi do Morza Czarnego, od Morei po za Dunaj z uszanowaniem wymawia imię męża tego, który umiał tchnąć w serce mieszkająca jej iskrę światła wyższego, i rozniecić ogień wyższy może nad płomienie winnych sławiańskich kr. jach. Powiedział sobie: Chcąc ludy oświecać, ludzkim językiem do nich przemawiaj. I puścił się o Fiju i szczydło, pomiędzy rozległe narody sławiańskie, zebrzał, ułożył i wydał pieśni ludu, i słownik spisał słów, zwyczajów, obrządków i zakonu ludu prostego — i podurzył mu nauki i myśli, jakie z własnego serca wy dobył, albo u oświecześniejszych narodów przysposobił. I na głos Wuka przejrzał się lud Serbski w sobie, pojął czem jest, co może, czem tchnie i czego w przyszłości czeka. W małym przeciągu lat powstała literatura nowa, świeża jak latorośl olbrzymiego Cedru; pod nim dziś Wuk spoczywa przy pracy; rodacy mu u nóg wieńce składają — a potomność — ach nie żyj, żyj jeszcze dla nas!

* * *

Nowina nad nowinami, pan Liszt między nami! słyszałem wołającego faktora za mną. Sto! u *Georgea* Ach pięknie! ach ładnie! Zabrzmi znowu harmonia ręką ludzką, niebom wydartą; usłyszymy, jakie to są nowe melodye z nad Nowy, Donu, Morza Czarnego i Marmory; i choć wspomnienie mrozem przeszywa, zagłuszcze ucho urazy; i Liszt nauczy, co mogą zmysły nad przekonaniem. Klaskajmyż więc cudzemu w dłonie, kiedy swojemu niema. Nie przymawiamy tu bynajmniej nikomu. owszem z duszy z serca życzymy, aby Mazur: *Piję Ruba do Jakuba*, p. Felixa Boznańskiego, był godzien i godzien gry pana Liszta.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

— Ze Lwowa —

W skutek negocjacji między cesarsko-Austriackim i cesarsko-Rosyjskim Rządem dla ułatwie-

nia obrotu handlowego odbytych, niższe zostały cło od przedmiotów w następujących tu wykazach objętych. To niższe cło zaczęło się dla handlu między Austrią, Polską i Rosją od dnia 1 Grudnia 1847.

Wykaz towarów, względem których, o ile od strony Austrii do Królestwa Polskiego wprowadzone zostaną, ulgi w opłacie cłowej od dnia ¹⁹ Listopada ¹ Grudnia 1847 r. miejsce mieć będą.

Pozycja taryfy cłowej wchodowej	Wyszczególnienie towarów	Zasada do oclenia	Opłata cła w srebrze	
			ruble	kop.
28	<i>Bursztyn</i> , niewyroblony	funt	—	3
29	— w wyrobkach i nawlekany	—	1	—
30	— — w oprawie i bursztynowe munsztuki z metalowemi i innemi ozdobami	—	3	—
32)	<i>Bydło</i> , woły, bawoly i byki	sztuka	—	30
33)	— — krowy, bawolice i jałowice	—	—	12
34	— — cielęta, barany, owce, skopy, jagnięta, kozły, ko- zy i kozłeta	—	—	3
35	— — wieprze i świnie	—	—	10
36	<i>Uwaga</i> Od wołów, bawołów, byków, krów, ba- wolic i jałowic aż do dalszych rozpo- rządzeń pobieraną będzie opłata cłowa ogólną taryfą wchodową przepisana.	—	—	—
41	Cegła	1000 sztuk	—	10
50	Cykoria surowa w korzonkach nicuszona	bez	opł	aty
53	Dachówka	1000 sztuk	—	20
61	<i>Dzewo i wyrobki drzewne</i> , — wiązowe i jesionowe pnie	bez	opł	aty
62	— jesionowe forniry	bez	opł	aty
66	— deski wiązowe	bez	opł	aty
79	— stolarskie wyrobki (oprócz kwalifikujących się do innych pozycji) mianowicie takie, które ręką samego stolarza są wykończone	cetnar	3	75
136	Takie zaś, które ręki innego jeszcze rzemieślnika do wykończenia potrzebują, odnoszą się do ogólnej taryfy.	—	—	—
136	<i>Futra</i> , lisy, (za świadectwami pochodzenia Władz Austria- ckich)	funt	—	50
154	<i>Galanterie</i> , — słomiane wyrobki jako to: pudełka, futerały, ko- szyki, podkładki, prawdy i t. d. prócz ka- peluszy słomianych, tudzież materyi słomia- nych z osnową jedwabną	—	1	—
181	<i>Gorczyca</i> , musztarda z słoikami (za świadectwami pocho- dzenia władz Austriackich)	—	—	20
184	<i>Grzyby</i> , trufle, muszerony, szampiony i wszelkie inne grzy- by w oliwie, occie lub soli zaprawione	—	5	—
186	<i>Hubka drzewna</i>	cetnar bez	opł	aty

Pozycia taryfy cłowej wechodowej	Wyszczególnienie towarów	Zasada do oclenia	Opłata cła w srebrze	
			ruble	kop.
	<i>Uwaga.</i> Hubki chemicznie preparowane i frykcyjne, zostają przy opłacie w taryfie ogólnej wskazanej.			
263	<i>Konfitury</i> , owoce wszelkie w syropie cukrowym lub miodzie, oraz wszelkie syropy z owoców	funt	—	20
264	— powidła wszelkie, i gęsto gotowane bez cukru owoce	—	—	5
267	<i>Konie</i> , wałachy, klacze i źrebięta pokładane (za świadectwami pochodzenia Władz Austriackich)	sztuka	15	—
	<i>Lniane i konopne wyroby</i> (za świadectwami pochodzenia Władz Austriackich)			
355	— chustki batystowe ze szlakami białymi i kolorowymi tkanami, drukowanymi, nie szerzej jednego cala	funt	3	—
	— także chustki z narożnikami, ze szlakami szerszymi od cala i z deseniami w środku	—	4	—
358	— guziki niciane do bielizny	—	2	—
359)	— obrusy, serwety, ręczniki lniane i mieszane z wełną, białe, kolorowe i pstre, tkane i przerabiane	—	1	20
360)	— pończochy iszlafnyce białe, jednokolorowe i pstre	—	—	80
366	—	—	—	—
373	<i>Masło</i> krowie i owcze	cetnar	1	—
434	<i>Mięso</i> świeże	b e z	opł	at y
	— wędzone, solone i suszone, tudzież kiełbasy wszelkie	cetnar	1	50
442)	<i>Naczynia</i> (za świadectwami pochodzenia Władz Austriackich).			
443)	— fajans biały i jednokolorowy wszelki bez złota, srebra, malowania i brzegów	—	2	—
445	— garncarska robota, jżko to: garnki wszelkie, naczynia, kaski i t. d. z polewą i bez polewy, bez złota, srebra i malowania	—	2	—
446	— drewniane malowane, lakierowane i ordynaryjne	—	3	75
475)	<i>Owoce</i> , jabłka, gruszki, śliwki, wiśnie, winogrona i t. p.			
492)	— owoce świeże	b e z	opł	at y
493)				
536	<i>Pióra</i> do pisania	funt	—	25
537	<i>Pierze</i> gęsie i wszelkie darte	—	—	15
538	<i>Puch</i> wszelki ptasi	—	—	15
554	<i>Płastwo</i> żywe wszelkie oprócz papug i t. p.	b e z	opł	at y
558	<i>Róg</i> i kopyta w wyrobkach	funt	1	50
574	<i>Szczecina</i> w wyrobkach, w drzewo, róg lub kość ordynaryjną oprawnych bez żadnych ozdób	—	—	60
643	—	—	—	—
649	<i>Wapno</i> wszelkie oprócz antymonowego i chlorowego	b e z	opł	at y
667	<i>Wełna</i> owcza przędzona, farbowana i niefarbowana	cetnar	39	90
668	<i>Włosy</i> ludzkie niewyrobyne	funt	2	—
670	— w wyrobkach	—	5	—
676	<i>Włosie</i> bydłące w wyrobkach, jako to: sita, materie włosiane i t. d.	—	—	20
677)	<i>Wosk</i> farbowany niewyrobyony i maść drzewna	cetnar	2	50
do)	<i>Zboże i jarzyny</i> , wszelkie w ziarnie	korzec	—	34 1/2
680)	— mąka, kasza i sól	—	—	5 1/2
682	— kasza perlowa	—	—	18

Pozycja taryfy cłowej wchodowej	Wyszczególnienie towarów	Zasada do oclenia	Opłata cła w srebrze	
			ruble	kop.
687	— kasza z manny Zegary, drewniane z mosiężnymi i drewnianymi kółkami	— sztuka	— —	27 60

Wykaz towarów, od których przy wprowadzaniu ich przez lądową granicę Austriacką, w opłacie cła zaszły zmiany.

Wyszczególnienie towarów	Waga lub miara	Cło w srebrze	
		ruble	kop.
Bursztyn, żółty, brunatny i biały, niewyrobiony t. j. w ka-	funt	—	3
— wulkach, i okruszki bursztynowe	—	1	—
— w wyrobkach i nawlekany	—	—	—
— w oprawie i bursztynowe munsztuki z metalowymi	"	3	—
i innymi ozdobami	—	—	30
Bydło, byki, woły i bawoły	sztuka	—	12
— krowy, bawolice i jałowice	—	—	3
— cielęta, barany, owce, jagnięta, kozy, kozły i kozłeta	—	—	10
— wieprze i świnie	—	—	5
— prosięta	—	—	10
Cegła	1000 sztuk	—	20
Dachówka	1000 sztuk.	—	—
Drzewo, jesionowe pnie	bez	opł	aty
— „ forniry	bez	opł	aty
— wiązowe pnie i deski	bez	opł	aty
Dzwona do kót, z drzewa wiązowego i t. d.	100 sztuk	—	50
Futra łisie, wyjąwszy osobno wymienione. (Za świade-	funt	—	50
ctwami pochodzenia Władz Austriackich).	—	—	—
Garncarska robota, jakoto:	—	—	—
— kafle, garnki i wszelkie wyroby z polewą i bez	pud	—	80
polewy, bez złota, srebra i malowania, wy-	funt	—	5
jąwszy osobno wymienione	—	—	—
Gorczyca, sucha	—	—	20
— musztarda w słoikach (za świadectwami pochodze-	bez	opł	aty
nia Władz Austriackich).	—	—	—
Hubka drzewna	—	—	—
Uwaga. Od salestrowanej hubki papierowej po-	—	—	—
bierane będzie cło dotychczasowe.	—	—	—
Konfitury, wszelkie owoce w syropie cukrowym lub mío-	funt	—	20
dzie, tudzież wszelkie syropy z owoców	—	—	5
— wszelkie powidła, i gęsto gotowane bez cukru owoce	—	—	—
Lniane i konopne wyroby (za świadectwami pochodzenia	—	—	—
Władz Austriackich):	—	—	—
— lniane chustki, białe chustki do nosa ze szlakami	funt	1	50
i bez szlaków, wyjąwszy osobno wymienione	—	—	—
— batystowe chustki, ze szlakami białymi i koloro-	—	—	—
wymi, tkanami, drukowanymi, tak aby sze-	—	3	—
rokość szlaku nie przenosiła jednego cala	—	—	—

Wyszczególnienie towarów		Waga lub miara	Opłata cła w srebrze	
			rubie	kop.
—	takież chustki z narożnikami, ze szlakami szerszymi od jednego cala i z deseniami w środku	funt	4	—
—	plótno lniane, konopne i z bawełną mieszane; wyjąwszy osobne wymienione	—	1	20
—	wszelkie towary lniane i konopne, kolorowane i pstre, tkane, przerabiane i wyszywane; wyjąwszy osobno wymienione	—	4	—
—	takież chusiki	—	5	—
—	obrussy, serwety i ręczniki, lniane i z bawełną lub wełną mieszane, białe, kolorowe i pstre, tkane i przerabiane	—	1	20
—	pończochy i szlafmyce białe, jednokolorowe i pstre	—	—	80
—	Takież wyszywane	—	1	20
—	guziki niciane do bielizny	—	2	—
<i>Uwaga.</i> Na wszystkie drukowane wyroby lniane i konopne pozostaje i nadal zakaz, wyjąwszy osobno wymienione.				
—	<i>Masło</i> , browie i owcze	v pud	—	40
—	<i>Mięso</i> , świeże	b e z	opł	aty
—	solone, wędzone i suszone, tudzież wszelkie kiełbasy	pud	—	60
—	<i>Miotły</i> , z sitowia i rószczyk	b e z	opł	aty
—	<i>Naczynia</i> , fajansowe i gliniano ordynaryjne, białe i wszelkie (kie jednokolorowe, bez złota i srebra, bez malowania i brzegów (za świadectwami pochodzenia Władz Austriackich)	—	—	80
—	drewniane, malowane, lakierowane i ordynaryjne, wyjąwszy osobno wymienione	—	1	50
—	<i>Owoce</i> , jabłka i gruszki wszelkiego gatunku świeże	b e z	opł	aty
—	wiśnie i śliwki wszelkiego gatunku świeże	b e z	opł	aty
—	<i>Pióra</i> , do pisania	funt	—	25
—	perze wszelkie darte	—	—	15
—	<i>Ptaszko</i> , żywe wszelkie, prócz papug i t. p.	b e z	opł	aty
—	<i>Puch</i> , ptasi, wszelki	pud	6	—
—	<i>Stomiane pudetka</i> , futerały i tym podobna nie wymieniona robota	funt	1	—
—	<i>Stolarskie wyroby</i> , wszelkie, wyjąwszy osobno wymienione	pud	1	50
—	<i>Trufle</i> , muszerony, szampiony i wszelkie inne grzyby, w oliwie, occie lub soli zaprawione	—	2	—
—	<i>Wapno</i> , wszelkie, prócz antymonowego i chlorowego	b e z	opł	aty
—	<i>Włosy</i> , ludzkie, niewyrobione	funt	2	—
—	„ w wyrobkach	—	5	—
—	<i>Wosk</i> , żółty, biały i farbowany, niewyrobiony	pud	1	—
—	gumowy dla tapicerów i maść drzewna	—	1	—
—	<i>Zboże</i> , krupy perłowe	czetwert	—	30
—	manna na kaszę	—	—	45

Podpis: *Minister Skarbu, Sekretarz Stanu Th. Wronczenko.*

Nadto podaje się do powszechnej wiadomości, że pobierać opłatę cłową od win węgierskich i austriackich, którego upoważnienia dotąd nie miało Królewsko-Polska komora cłowa w Sierostawcach umocowaną została od dnia 1 Grudnia 1847

Od c. k. Prezidium Krajowego.
We Lwowie dnia 10 Stycznia 1848.